

категорії відносин, яка характерна для етнічних верст населення (на прикладі циганських сімей, в яких шлюб може наступати з 12-14 років, і де також вчиняється домашнє насильство).

Виходячи з вище сказаного, пропонуємо внести доповнення до статті 126–1 КК України у вигляді примітки до цієї статті з роз'ясненням такого визначення як «етнічні верства населення».

Існує необхідність у чіткому визначенні терміну «сексуальне насильство» у ст. 153 КК України відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

1. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19>.

2. Віллс Е., Калашник О. Протидія домашньому насильству. Практичний посібник для поліцейських. Київ. 2018. 77 с.

3. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.

4. Яцька Д.І. Криміналізація домашнього насильства в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 2. 2018. С. 204-208.

5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

6. Чернова Н.В. Систематичність у складі використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 427-432.

7. Павлова Т.О., Кривошликова А.С. Правовий аналіз норм Кримінального кодексу України щодо гендерної рівності та протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству. *Правова держава*. № 32. 2018. С. 159-168

8. Мінка Т. Розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності за вчинення домашнього насильства. *Национальный юридический журнал: теория и практика*. Січень 2019. С. 98-101.

Біліченко Валерій Віталійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ПОРІВНЯННІ ІЗ ЗАРУБІЖНИМ ДОСВІДОМ

Вся влада України поділена на 3 гілки: виконавчу, законодавчу і судову. Кожна з гілок наділена своїми повноваженнями, і має відповідні обов'язки. Національна поліція України входить до виконавчої влади, бо на неї покла-

дені дуже важливі завдання, а саме: дотримання прав і свобод громадян забезпечення громадського порядку. Сьогодні дуже гостро постає питання щодо повноважень та оцінки ефективності роботи поліції в Україні.

Поліція відповідає за дотримання правил порядку у громадських місцях, відповідає за безпеку та спокій громадян країни, якій вони служать. Люди звикли, що у будь-якій ситуації, коли посягають на їх майно, або особисте життя вони відразу звертаються до закладу, який здатен допомогти їм у відповідній ситуації, а конкретно до свого територіального органу поліції. Але не завжди поліція в змозі у повній мірі виконати покладені на неї завдання відповідно до Закону України «Про Національну Поліцію України». Через це у населення нашої країни виникає недовіра і погане ставлення до поліцейських. Вони вважають за потрібне принижувати і вступати в суперечки з правоохоронцями при цьому знімаючи їх на різноманітні технічні засоби, а також засоби відео та фото зйомки. Принижуючи гідність поліцейських, записуючи це і викладаючи в соціальні мережі подібні відеоролики вони підривають авторитет і статус Національної поліції України серед населення.

Я вважаю, що це досить значна проблема - проблема недовіри і неповаги до поліції. Люди повинні розуміти, що поліцейських не можуть виконувати завдання, котрі перевищують обсяг наданих їм повноважень. В закордонних країнах ставлення до поліції дуже відрізняється від українського, також існує оцінка ефективності діяльності поліцейських, яка є як в Україні так і закордоном, але методика оцінювання зовсім різна.

Проаналізувавши дані досліджень стосовно оцінки діяльності поліції в Україні, я можу сказати, що Національній поліції населення довіряє на 43,5%, а патрульній поліції на 53%. У порівнянні з роками, коли ще не відбулася реформа щодо Національної поліції України, цей відсоток значно збільшився. Повноваження, які покладено на дану структуру виконавчої влади чітко зазначено в Законі України «Про Національну Поліцію України», яка містить основні та додаткові повноваження поліції. Тому поліцейські мають діяти виключно на засадах даного закону і не перевищувати своїх повноважень [1].

Через те, що до поліції звертаються громадяни, які усвідомлено прагнуть підірвати статус поліції через те, що їм було зроблено зауваження за певне правопорушення, на їх думку безпідставне, або через власну неповагу до даної структури виникає проблема перевищування повноважень поліції, а саме коли поліцейський вступає у конфліктну ситуацію, або у бійку з громадянином, використовує спеціальні засоби, то виникає певна оцінка діяльності поліцейських. Існують також моменти коли поліція не встигає виїхати вчасно на виклик, або вирішити ситуацію яка склалася, ці всі ознаки впливають на оцінку методів діяльності поліції.

Прочитавши відповідні матеріали стосовно оцінки ефективності поліцейської діяльності закордоном, а конкретніше у США, можна відзначити, що система поліції досить розвинена і централізована, у кожного штату є свій територіальний орган поліції. Історично склалося, що при оцінюванні

ефективності поліції звертають увагу на такі показники:

- Зниження рівня злочинності
- Кількість арештів і затримань
- Рівень розкриття злочинів
- Час реагування на виклик

Крім цього, є показник рівня задоволеності населення послугами поліції. Також існує система **Compstat**, що є не лише системою управління ресурсами поліцейського департаменту, а й системою оцінки діяльності поліції. Тому виникають 4 компоненти **Compstat**:

- Своєчасна і точна інформація
- Швидке розгортання ресурсів
- Ефективна тактика
- Постійне вдосконалення [2, с.16].

Але і в такій американській системі є що вдосконалювати, і є що змінювати. Не зважаючи на США, у Великобританії основним органом, який здійснює оцінку ефективності поліції є Інспекція у справах поліції. Даний орган одним із 4-х інспекцій у правоохоронній діяльності. Британське законодавство передбачає ряд гарантій незалежності Інспекції, вона не входить до складу міністерств чи органу поліції, і звітує лише перед Парламентом. Інспектори призначаються монархом, а не урядом чи Парламентом.

Обстеження в Англії та Уельсі є важливим методом оцінки діяльності поліції. Найбільш масштабною є щорічна узагальнена оцінка територіальних служб за методикою **PEEL**, а саме показники:

- Ефективність виконання поліцейських завдань
- Доцільність використання ресурсів у поліції
- Легітимність-довіра населення до поліції [2, с. 26].

Результатом є звіт із 43 територіальних поліцейських служб Англії та Уельсу за шкалою оцінювання. Таким чином система оцінки поліції у Великобританії поєднує як децентралізовану так і централізований підходи. Це, а також комплексність балів дозволяє дослідникам відносити систему оцінки поліції в Англії та Уельсі до кращих міжнародних практик у даній сфері. [2, с. 25].

Дослідження практики, що застосовується у світі для оцінювання діяльності поліції свідчать про їх різноманітність. Разом з цим можна зробити декілька висновків щодо застосування закордонного досвіду в Україні.

- У низці держав(найбільше ця тенденція простежується в Великобританії) підхід який найбільше підходить для втілення в Україні.

- У більшості випадків оцінка діяльності здійснення не самими органами поліції, а зовнішніми незалежними службами, в українських умовах на загальнодержавному рівні подібна служба – це МВС, або підпорядковані йому.

- Ефективна система оцінки діяльності поліції має бути багаторівневою

і багатовимірною.

- Система оцінки має спиратись на дані з різних джерел.

На мою думку, треба підвищувати рівень ефективності поліції, переймаючи закордонний досвід. Бо лише спираючись на їх методику, можливо буде досягнути ідеалізації системи Національної поліції України.

1. Оцінка діяльності Національної поліції України за допомогою опитування громадської думки (резюме національного звіту) веб-сайт. URL: <http://khpg.org/index.php?id=1550061985> (дата звернення: 13.02.2019).

2. Закордонний досвід оцінки ефективності поліцейської діяльності та перспективи його використання в Україні : наук.-метод. рек. /К.Л. Бугайчук, І.О. Святокум, В.В. Чумак – Харків: Харк. нац. ун-т. внутр. справ, 2016. – 52 с.

Біліченко Валерій Віталійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ І НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ

Відповідно до п.4 ст.18 Закону України «Про Національну безпеку» Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує громадську безпеку і порядок, охорону прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидію злочинності, а також надає визначені законом послуги з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1].

Відомо що виконання поліцейської діяльності, не можливе без підтримки та допомоги населення, які, як правило базуються на абсолютній довірі до правоохоронних органів. Реформування системи МВС в Україні та поява Національної поліції України не тільки представляє зміну назви виконавчого органу держави, але закладає початки взаємодії інституту поліції та населення, покращення іміджу поліції серед населення та підвищення рівня довіри.

Згідно ч.1 ст.11 Закону України «Про національну поліцію» діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства та спрямована на задоволення їхніх потреб [2].

Довіра — соціологічна категорія для позначення відкритих, позитивних взаємовідносин між людьми, що відображають впевненість у порядності й доброзичливості сторони, з котрою людина знаходиться в тих чи інших від-